

ADRIATIC INSTITUTE
FOR PUBLIC POLICY

Za istovremenu objavu:

Osobe za kontakt: Nataša Srdoč, +385-91-516-9129, natasasrdoc01@aol.com

Joel Anand Samy, +385-98-351-080, joelanandsamy@aol.com

**HRVATSKA I DALJE OSTAJE “REPRESIVNA” U PODRUČJIMA
VELIČINE DRŽAVE, VLASNIČKIH PRAVA/PRAVNOG SUSTAVA I
SLOBODE OD KORUPCIJE,
ZAUZIMA 113. MJESTO OD 157 ZEMALJA – PAD S 109. MJESTA
PREMA 14.-OM GODIŠNJEM INDEXU EKONOMSKE SLOBODE –
U OBJAVLJENOM IZVJEŠĆU WALL STREET JOURNAL-A I THE
HERITAGE FOUNDATION**

**Hrvatska ekonomija ostaje “Uglavnom neslobodna” i još uvijek na dnu
Europe – zauzimajući 37. mjesto od 41 zemlje**

ZAGREB, HRVATSKA, 15. siječnja, 2008 – Hrvatska ekonomska sloboda se ponovno pogoršala, a njezina svjetska ocjena pala je sa 109.-og mjesta – u izvješću Indexa za 2007. godinu objavljenog u siječnju prošle godine na 113. mjesto od 157 zemalja; ostaje u kategoriji “uglavnom neslobodnih ekonomija” i još uvijek ostaje na dnu Europe (37. mjesto od ukupno 41 zemlje) prema 14.-om, godišnjem Indexu ekonomske slobode, kojeg objavljuju The Heritage Foundation i *The Wall Street Journal*. Adriatic institut za javni poredak, hrvatski nezavisni think tank slobodnog tržišta u partnerstvu s The Heritage Foundation objavio je nalaze Indexa ekonomske slobode za 2008. i relevantne podatke za Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu te Sloveniju.

Iako je Hrvatska obilježila pad u ukupnom rejtingu, ovogodišnja ocjena Hrvatske je za 0.7 posto viša od prošlogodišnje. U usporedbi s ocjenom prošle godine gdje je Hrvatska ocjenjena na 109.-om mjestu od 157 zemalja, Hrvatska je pala na 113.-to mjesto u Indexu za 2008. godinu. S obzirom da je Svjetska banka revidirale rezultate i rafinirala metodologiju za 2007. godinu, Hrvatska je u međuvremenu ocijenjena lošije u Indexu za 2007. godinu, s padom na 123. mjesto od 157 zemalja. U usporedbi s ovim revidiranim izvješćem, čini se da je Hrvatska poboljšala svoju ocjenu u Indexu za 2008. godinu, dok je pala u odnosu na izvornu prezentaciju prošle godine.

Urednici izvješća definiraju ekonomsku slobodu na slijedeći način, “ona obuhvaća sve slobode i prava proizvodnje, distribucije ili potrošnje dobara i usluga. Najviši oblik ekonomske slobode omogućuje apsolutno pravo vlasništva imovine, potpuno ostvarene slobode kretanja rada, kapitala i dobara, te apsolutni izostanak prisile ili ograničenja ekonomske slobode osim onog koje je neophodno za građane da zaštite i održe samu slobodu. Drugim riječima, pojedinci su slobodni raditi, proizvoditi, trošiti i ulagati na način koji oni žele, i ta sloboda je istovremeno zaštićena od strane države i nije ograničena od strane države.”

“Poražavajući rezultati 2008 Indexa ekonomske slobode za Hrvatsku, pokazuju da je Hrvatska ocjenjena kao “uglavnom neslobodna”, rangirana na dnu Europe - na 37.-om mjestu od 41 zemlje i represivna u područjima veličine države, vlasničkih prava uključujući sudstvo i korupcije,” rekla je Nataša Srdoč, Suosnivačica i Predsjednica Adriatic instituta za javni poredak. “Niska pozicija Hrvatske u Europskim i svjetskim razmjerima šalje krivu poruku stranim investitorima i lokalnim poduzetnicima koji su zainteresirani za dovođenje kapitala za Greenfield ulaganja i stvaranje novih radnih mjesta. Izabrani zastupnici Hrvatske imaju odgovornost ozbiljno ispitati nalaze Indexa i provesti politike rasta, a ne površne, kozmetičke promjene. Hrvatska treba poboljšati svoj rezultat Indexa ekonomske slobode što će pogodovati građanima i poreznim obveznicima uvećanjem ekonomskog rasta. Građani koji su dali svoj glas za promjene u Hrvatskoj, a protiv korupcije i ekonomskih slabosti zahtijevaju ekonomsku slobodu. Dobitnik nobelove nagrade za ekonomiju, Dr. Milton Friedman, prigodno nas je podsjetio da je ekonomska sloboda preduvjet političke slobode.”

Index dolazi baš u pravo vrijeme – kako novoformirana koalicijska vlada mora započeti obećani posao reformi u svome mandatu,” rekao je Joel Anand Samy, suosnivač Adriatic

instituta za javni poredak. “Index pokazuje mane u demokratskim institucijama Hrvatske, s represivnim područjima veličine države, zaštite vlasničkih prava i slobode od korupcije. Strane ulagače i kapital privlače zemlje gdje postoji vladavina prava, gdje su vlasnička prava zaštićena, nezavisno sudstvo ispunjava svoju odgovornost i gdje je povoljno poslovno okruženje s niskim porezima, fleksibilim tržištem rada i ograničenom državom.”

“Izvješća i ekonomske studije o Hrvatskoj jasno otkrivaju problemska područja kao što je veličina države, preko 50% BDP-a – koja direktno doprinosi povećanoj korupciji i koči ekonomski rast; manjak vlasničkih prava, i visoke porezne stope te komplicirani porezni sistem koji odvrća od rada, štednje i investicija, rekao je Dr. Daniel Mitchell, stariji suradnik iz Cato instituta, Washington, DC. “S regionalnim poreznim takmičenjem koje se pojačava na Balkanu i flat tax-om od čak 10%, Hrvatska treba ozbiljno razmotriti uvođenje niske stope flat taxa.

2008 Index između ostalog kaže, “Najznačajnija slabost Hrvatske što se tiče ekonomske slobode je njezin prevelik državni aparat. To se odražava u drugim područjima, kroz značajno otežanu regulaciju poslovanja, radne snage pa čak i prava na vlasništvo. Sudski sistem je sklon korupciji, političkom uplitanju, i neefikasnoj birokraciji, a neki ulagači radije traže međunarodnu arbitražu. Značajna neslužbena ograničenja stranih investicija, poput visoko politiziranog donošenja odluka, postoje za one ulagače koji su voljni hrabro se suprostaviti hrvatskom regulatornom labirintu.” Nadalje, “... ključne reforme su nedavno usporene, obilježavajući pad u ukupnoj ekonomskoj slobodi i povećanje političke korupcije koje je zabilježeno od strane Svjetske banke i Europske Unije. Europska Unija gleda na neuspjeh provođenja reforme sudstva kao središnju dugoročnu prepreku za moguće članstvo Hrvatske. Dodatne ekonomske reforme su također neophone potrebne za dovršavanje tranzicije prema pravoj tržišnoj ekonomiji.”

Za trgovinsku, financijsku i monetarnu slobodu, 2008 Index kaže, “Hrvatska bilježi ocjenu nešto iznad prosjeka u trgovinskoj slobodi (87.6%), financijskoj slobodi (60%) i monetarnoj slobodi (78.8%). Inflacija je niska, a cijene su prilično stabilne, međutim ocjena hrvatske monetarne slobode je pogođena zadržavanjem državne manipulacije cijena.”

Područja u kojima je Hrvatska postigla slabe ocjene – ispod prosjeka, uključuju veličina države (28%), vlasnička prava (30%), sloboda od korupcije (34%), sloboda ulaganja (50%), radna sloboda (50.5%), sloboda poslovanja (58.1%), i fiskalna sloboda (68.8%).

Razina ekonomske slobode u svijetu ostala je u suštini nepromijenjena od prošle godine, s ukupnim pozitivnim pomacima u samo dvije od pet regija istraživanih u 14.-om godišnjem Indexu ekonomske slobode kojeg su danas objavili The Heritage Foundation i The Wall Street Journal. Ipak, napredak dolazi, iako “sporije nego što bi se nadalo,” pišu urednici Indexa, dr. Kim Holmes, dr. Edwin Fuelner i Mary Anastasia O’Grady.

Hong Kong i Singapur završili su na 1. i 2. mjestu već četrnaestu godinu za redom. Egipat je proglašen ekonomijom s najvećim poboljšanjem. Rezultat od 55.1 u 2007. godini “zaradio” je 106.-to mjesto na svjetskoj listi, međutim ocjena u posljednjem Indexu od 59.2, do koje je došlo poboljšanjem poslovnog okruženja i provođenjem porezne reforme – pomoglo je da se popne na 85.-to mjesto.

Index mjeri ekonomsku slobodu unutar 10 specifičnih kategorija: radna sloboda, sloboda poslovanja, trgovinska sloboda, fiskalna sloboda, veličina države, monetarna sloboda, sloboda ulaganja, financijska sloboda, vlasnička prava i sloboda od korupcije. Uzima se prosjek ocjena ovih kategorija, kako bi se stvorila sveobuhvatna ocjena.

Ovogodišnji index nastoji biti najpreciznija mjera ekonomske slobode ikada objavljena. Urednici su poboljšali metodologiju koju su po prvi puta primjenili prošle godine u ocjenjivanju svake ekonomije svijeta. “Metodologiju je ocijenio akademski savjetodavni odbor i sada bi trebala bolje odražavati detalje javnih politika svake zemlje,” pišu urednici.

Najslobodnije zemlje u svijetu – 2008 Index ekonomske slobode

1. Hong Kong
2. Singapur
3. Irska
4. Australija
5. SAD
6. Novi Zeland
7. Kanada
8. Čile
9. Švicarska
10. Velika Britanija

Najmanje slobodne zemlje u svijetu - 2008 Index ekonomske slobode

148. Venezuela
149. Bangladeš
150. Bjelorusija

- 151. Iran
- 152. Turkmenistan
- 153. Burma
- 154. Libija
- 155. Zimbabve
- 156. Kuba
- 157. Sjeverna Koreja

Index za 2008. godinu ponovno ističe središnju poruku prethodnih indexa: ekonomska sloboda je snažno povezana s dobrom ekonomskom performansom. “Najslobodnije ekonomije svijeta imaju dvostruki prosjek dohotka po glavi stanovnika od druge petine (2/5) zemalja i preko pet puta veći prosjek dohotka od zemalja u petoj petini (5/5). One također imaju niske stope nezaposlenosti i nižu inflaciju.

Europa

Većina zemalja koje pripadaju 20 najslobodnijim zemljama svijeta nalaze se u Europi, gdje je dohodak po glavi stanovnika \$ 20.282. Irska je najbolje rangirana europska zemlja, rangirana na 3.-em svjetskom mjestu, te je slijedi Švicarska na 9.-om mjestu i – u padu od prošlogodišnjeg Indexa – Velika Britanija na 10.-om mjestu. Slijedeće Europske zemlje nose narednih šest mjesta na svjetskoj listi: Danska, Estonija, Nizozemska, Island, Luxemburg i Finska.

Europa je nastavila put poboljšanja svoje ekonomske slobode zahvaljujući snižavanju poreznih stopa i drugim reformama poslovnog okruženja kako se ekonomije u regiji natječu jedna s drugom u privlačenju više investicija. Ukupno, 21 europska ekonomija je poboljšala ekonomsku slobodu ali Europa, izdavači upozoravaju, je opterećena s otežavajućom radnom regulativom koja sprječava stvaranje novih radnih mjesta.

Urednici Indexa su Kim Holmes, potpredsjednik Heritage-a za vanjske poslove, Edwin Feulner, Predsjednik Heritage-a i Mary Anastasia O’Grady, koja je član uredničkog odbora Wall Street Journal-a, te uređuje kolumnu “Amerike”. Kopije 2008 Indexa (410 stranica, \$24.95) mogu biti naručene putem [**www.heritage.org/index**](http://www.heritage.org/index) ili pozivom na broj: 1-800-975-8625

The Wall Street Journal

The Wall Street Journal, izdanje Dow Jones & Company (NYSE: DJ; www.dowjones.com) je vodeće svjetsko poslovno izdanje. Osnovan 1889. godine, *The Wall Street Journal* ima tiskanu i online naknadu preko 2 milijuna, dosežući poslovne i političke lidere nacije, kao i ulagače diljem zemlje. Posjedujući 33 Pulitzerovu nagradu za izvanredno novinarstvo, *The Wall Street Journal* pruža čitaocima povjerljivu informaciju i znanje za bolje donošenje odluka. *The Wall Street Journal* tiskovna franšiza ima više od 750 novinara u čitavom svijetu, dio Dow Jones mreže gotovo 1.800 ljudi za poslovne i financijske vijesti. Druga izdanja koja su dio *The Wall Street Journal* franšize, s ukupnom nakladom od 2.6 milijuna, uključuju *The Wall Street Journal Asia*, *The Wall Street Journal Europe* i *The Wall Street Journal Online* pri WSJ.com, Internet stranica s najmnogobrojnijom plaćenom pretplatom. 2007. godine, *Journal* je rangiran na prvom mjestu na listi "BtoB Media Power 50" osmu godinu za redom. *The Wall Street Journal Radio* mreža pruža vijesti i informacije više od 280 radio stanicama u SAD-u.

The Heritage Foundation

The Heritage Foundation (www.heritage.org) je jedinstvena institucija – organizacija za istraživanje javne politike, ili "think tank". Osnovan 1973. godine, *The Heritage Foundation* je istraživački i obrazovni institut – think tank – čija je misija formulacija i promocija konzervativne javne politike koja se zasniva na principima slobodnog poduzetništva, ograničene države, individualne slobode, tradicionalnih američkih vrijednosti, i jake nacionalne obrane.

Vjerujemo da ideje nose posljedice., ali da ove ideje moraju biti agresivno promovirane. Zato, mi neprestano iskušavamo inovativne načine da promoviramo naše ideje. Ponosni smo na našu široku bazu podrške među ljudima Amerike i ne prihvaćamo državna sredstva.

Naša vizija je da gradimo Ameriku gdje će sloboda, mogućnost, prosperitet i civilno društvo cvjetati. Naše stručno osoblje koje obuhvaća 200 lidera - s godinama iskustva u businessu, vlasti i Capitol Hill-u – ne proizvodi samo istraživanja. Mi stvaramo rješenja u skladu s našim vjerovanjima i pružamo ih Kongresu, izvršnoj vlasti, medijima i drugima. Ova rješenja oslanjaju se na ekonomsko, političko i socijalno nasljeđe naše zemlje, za ostvarenje sigurnije, jače, slobodnije i naprednije Amerike.

Adriatic institut za javni poredak

Adriatic institut za javni poredak (www.adriaticinstitute.org) **Adriatic Institute for Public Policy**) je prvi hrvatski neovisni institut slobodnog tržišta koji pruža ideje te principijelna i praktična rješenja koja vode rastu i napretku društava i ekonomija. *Adriatic Institut* se zalaže za slobodnu tržišnu ekonomiju temeljenu na osobnoj slobodi i individualnoj odgovornosti, vladavini prava, zaštiti vlasničkih prava, jednostavnom, neutralnom i nediskriminirajućem poreznom sustavu, ograničenju države, smanjenju birokracije, eliminaciji korupcije i stvaranju povoljnog ekonomskog okruženja koje pogoduje građanima i poduzetničkoj inicijativi.

Kao hrvatski i regionalni think tank, njegove glavne inicijative uključuju godišnji *International Leaders Summit o Ekonomskom Rastu (ILS)*, Zagreb; *ILS Ekonomski okrugli stol u Ljubljani* sa

slovenskim Premijerom Janez Janšom; Libertas Debate Series (Libertas serija debata) Adriatic instituta i godišnji događaj - ILS koji se sada održava u Europskom parlamentu u Briselu (www.ils-wde.org).

Organizacija obuhvaća istaknuti izvršni savjetodavni odbor koji uključuje svjetski poznate ekonomiste i ekonomske reformatore s iskustvom, kojim predsjedava prijašnji Ministar Pravosuđa SAD-a tokom Predsjednika Ronalda Reagana, Edwin Meese III. Instut objavljuje istraživačke materijale, knjige i publikacije, a rad njegovog liderstva objavljuje se u lokalnim, regionalnim i međunarodnim medijima. Think tank slobodnog tržišta zalaže se za pravednu, slobodnu i napredniju Hrvatsku i regiju Adriatika.